ЗВІТ

за _І_етап виконання наукової роботи (науково-технічної розробки)

з теми «Удосконалення змісту, форм та методів професійно-педагогічної підготовки дошкільних фахівців у закладах вищої освіти на засадах компетентнісного підходу»

(2018-2019 рік)

1. Керівник НДР: Кушнір Валентина Миколаївни

2. Номер державної реєстрації НДР: 0111U007533

3. Найменування закладу вищої освіти або наукової установи: УДПУ імені Павла Тичини

4. Терміни виконання етапу: 10. 11 р. – 12. 20 р.

5. Короткий зміст проекту (предмет, об'єкт, мета, основні завдання, до 20 рядків):

- історико-педагогічний аналіз підготовки педагогічних кадрів для дошкільних освітніх закладів;
- обґрунтувати теоретико-методичні засади, місце та значення формування професійної компетентності дошкільного фахівця у вищих навчальних закладах;
- обґрунтувати організаційно-педагогічні умови професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів на засадах компетентнісного підходу;
- забезпечити методичний супровід професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до педагогічної творчості;
- дослідити теоретичні і методичні засади підготовки майбутнього вихователя до формування сучасної особистості старших дошкільників.

6. Результати виконання попереднього (за наявності) етапу (до 10 рядків)

У результаті НДР членів кафедри було обґрунтовано теоретико-методичні та концептуальні засади професійної підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до педагогічної діяльності, зокрема, методологічний, теоретичний та технологічний концепти. Визначено і апробовано організаційно-педагогічні умови професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільних навчальних закладів до педагогічної діяльності (наявність позитивної мотивації до педагогічної діяльності; організація розвивального освітнього простору вищого навчального закладу; використання ситуацій професійного успіху; забезпечення суб'єкт-суб'єктних взаємин викладачів і студентів у процесі освітньої діяльності у вищому навчальному закладі)

7. Опис процесу наукового дослідження за звітним етапом (до 50 рядків)

Основні положення, результати й висновки дослідження використані при розробці авторських навчальних, навчально-методичних і науково-методичних посібників, матеріали яких застосовані в навчально-виховному процесі вищих педагогічних закладів (Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини) при викладанні навчальних дисциплін різних циклів, спецкурсів та спецсемінарів зі спеціальностей дошкільної освіти. Доповнено зміст навчальних фахових дисциплін, укладених на основі Галузевих стандартів освіти за модульною структурою: «Основи педагогічної майстерності», «Психологія творчості»; розроблено програми, лекції і методичне забезпечення навчальних дисциплін «Основи педагогічної творчості» та курсу «Педагогічна творчість у професійній педагогічній

діяльності вихователя дошкільного навчального закладу»; розроблено методичні рекомендації до семінарських, практичних занять та самостійної роботи студентів з дисциплін: «Теорія і методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку», «Методика викладання педагогічних дисциплін у ЗВО», «Дошкільна лінгводидактика», «Спецметодики розвитку мовлення дітей дошкільного віку» та систему групових й індивідуальних творчих вправ, завдань, навчальних тренінгів, педагогічних ситуацій, розвивальних ігор професійного спрямування, матеріалів для проведення семінарських та практичних занять із навчальних дисциплін.

Результати дослідження використовуються в дипломних та магістерських роботах студентів факультету дошкільної та спеціальної освіти, а також в дисертаційних дослідженнях на здобуття наукового ступеня кандидата та доктора наук членів кафедри.

8. Відмінні риси і перевага отриманих результатів (отриманої продукції) над вітчизняними або зарубіжними аналогами чи прототипами (на підставі порівняльних характеристик) (до 20 рядків):

9. Результативність виконання звітного етапу науково-дослідної роботи

Протягом звітного періоду членами кафедрального дослідження було опубліковано 3 навчально-методичних посібника, 3 статті що увійшли до видань які включені до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science; 6 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, 13 статей в інших наукових виданнях. Було організовано і проведено 2 Всеукраїнських конференцій, 4 міжвузівських конференцій та 4 регіональних семінари.

10._____

№ з/п	Показники	Заплановано (відповідно до проекту), одиниць	Виконано (за результатами НДР), одиниць	Відсоток виконання, %
1.	**Публікації виконавців (авторів) за тематикою НДР:**			
1.1.	Статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних:	**2**	**3**	
	- Scopus			
	- Web of Science	**2**	**3**	
	- Index Copernicus			
1.2.	Публікації в матеріалах конференцій, що входять до наукометричних баз даних Scopus та/або Web of Science (або Index Copernicus для суспільних та гуманітарних наук)*			
1.3.	Статті у журналах, що включені до переліку наукових фахових видань України:	**5**	**6**	
	з них: в журналах з особливим статусом (рекомендовані секціями)**			
1.4.	Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України (крім тих, що увійшли до п. 1.2.)	**10**	**13**	
1.5.	Монографії та розділи монографій, опубліковані за рішенням Вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи)			
1.6.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в іноземних видавництвах	**1**	**0**	
1.7.	Підручники, навчальні посібники України			
1.8.	Словники, довідники			
2.	**Підготовка наукових кадрів:**			
2.1.	Захищено докторських дисертацій за тематикою НДР	**0**	**0**	

2.2.	Захищено кандидатських дисертацій за тематикою НДР	**0**	**0**	
3.	**Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за тематикою НДР:**	**1**	**1**	
3.1.	Отримано патентів України			
3.2.	Отримано свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір			
3.3.	Отримано патентів інших держав			
4.	**Участь з оплатою у виконанні НДР (штатних одиниць/осіб):**			
4.1.	Студентів			
4.2.	Молодих учених та аспірантів			

** Тексти наукових статей, тез доповідей на наукових конференціях та описів отриманих патентів представляти на Web-сторінках організацій-виконавців наукової роботи (науково-технічної розробки)*

*** Для секцій, які не визначили перелік журналів з особливим статусом, оцінюються журнали категорії «Б» згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 32 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2018 р. за № 148/31600.*

11. Перелік виконавців (ПІБ та посада).

Кушнір Валентина Миколаївна – зав.кафедри, доктор пед. наук, професор;
Гаврилюк Світлана Миколаївна - доктор педагогічних наук, доцент;
Семчук Світлана Іванівна - доктор педагогічних наук, доцент;
Попиченко Світлана Сергіївна - кандидат педагогічних наук, доцент;
Поліщук Олена Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент;
Скрипник Неля Іванівна- кандидат педагогічних наук, доцент;
Залізняк Алла Миколаївна - кандидат педагогічних наук, доцент;
Бутенко Ольга Григорівна - кандидат педагогічних наук, доцент;
Воєдило Ольга Вікторівна - викладач-стажист;
Колонтаєвська Світлана Володимирівна - викладач-стажист.

12. Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, словників, довідників, наукових статей, інших публікацій; подані заявки та отримані патенти; теми захищених дисертацій.

Протягом звітного періоду членами кафедрального дослідження було опубліковано:

Навчальні посібники (без грифу МОН):

1. Поліщук О.В. Формування професійної компетентності майбутніх педагогів із фізичного виховання дошкільників: навчально-методичний посібник / Олена Поліщук. – Вид. 2-е, перер. та доп. – Умань : ВПЦ «Візаві», – 2018. – 142 с.

Статті що увійшли до видань які включені до наукометричних баз, зокрема Scopus або Web of Science:

1. Світлана І. Семчук, Світлана М. Гаврилюк, Ольга Г. Бутенко. Методологічні підходи формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти. ISSN: 2076-8184. «Інформаційні технології і засоби навчання», 2018, Том 66, № 4. С. 24-41.

2. Halyna Bilavych, Hanna Korinna, Lesia Karnaukh. Psycho-Pedagogical Diagnostics of Senior Preschoolets Gender Socialization Level / Наука і освіта. – 2018. – №2. – 107-112. DOI: https://doi.org/10.24195/2414-4665-2018-2-14

2. Світлана І. Семчук, Неля І. Скрипник. Богдан І. Семчук. Структурно-процесуальна модель формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців

дошкільної освіти. ISSN: 2076-8184. «Інформаційні технології і засоби навчання», 2018, Том, № 67. № 5. С. 13-30.

Навчальні посібники без грифу МОН України:

1. Кушнір В.М. Організація взаємодії закладу дошкільної освіти з родиною : навчальний посібник для підготовки студентів зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2018. – 218 с.

2. Психолого-педагогічний супровід освітнього процесу в різновіковій групі закладу дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. / уклад. : І. Ю. Підлипняк . − Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – 221 с.

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Кушнір В.М. Моральне виховання старших дошкільників засобами мультфільмів // Проблеми освіти: збірник наукових праць / ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України. – Вінниця: ТОВ «Нілан – ЛТД» 2018.

2. Попиченко С.С. Психологічні аспекти підготовки менеджерів дошкільної освіти // Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Безлюдний О.І. *(гол. ред.)* та ін.]. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип.17. – С. 202 – 211.

3. Світлана Семчук. Компетентнісна парадигма у формуванні інформаційної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти / Світлана Семчук // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи :збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: О.І. Безлюдний (гол. ред.) та інші]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип. 58. – С. 289-296.

4. Семчук С.І. Створення комп'ютерно-розвивального середовища в закладах дошкільної освіти / С.І.Семчук // Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника: збірник науково-методичних праць / [За заг. ред. В.Г.Кузь]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – С. 81-87.

5. Семчук Світлана. Використання Інтернет-технологій у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти / Світлана Семчук // Проблеми освіти : збірник наукових праць /ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України. – Вінниця: ТОВ «Нілан – ЛТД», 2018 – Вип. 88 (частина 2) – С. 222-231.

6. Поліщук О. В. Методологічні засади розвитку педагогічної творчості майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів / С. М. Гаврилюк, О.В. Поліщук // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка: Науковий журнал; Педагогічні науки; – Житомир: Вид-во Євенок О. О, 2017 р. – Вип. 2(88). – С. 80-85.

Статті, опубліковані у зарубіжних наукових виданнях:

1. Світлана І. Семчук, Богдан І. Семчук. Сучасний стан використання інформаційних технологій навчання у дошкільній освіті / Світлана І. Семчук, Богдан І. Семчук // Conference Proceedings of the 7th International Scientific Conference Problems and Prospects of Territories' Socio-Economic Development (April 4 – 7, 2018, Opole, Poland). The Academy of Management and Administration in Opole, 2018; ISBN 978-83-62683-25- 3; pp. 338-339, illus., tabs., bibls.

Тези до міжнародних науково-практичних конференцій

1. Бутенко О.Г. Підготовка майбутніх педагогів у контексті стандартизації дошкільної освіти: гендерний аспект. Електронний збірник матеріалів ІІ Міжнародної конференції «Гендерні студії: навчання, дослідження та практика» 16-20 квітня 2018 р. м. Київ

2. Бутенко О.Г. Педагогическая практика как фактор профессионального становления будущего педагога дошкольного образования. Електронний збірник матеріалів VII

Міжнародної наукової конференції «Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку територій» 4-7 квітня 2018 р. м. Ополє, Польща

Тези науково-практичних конференцій:

1. Кушнір В.М. Формування професійної компетентності магістрів у процесі практичної їх підготовки на факультеті дошкільної освіти // Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм: матеріали ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (2 березня, 2018 р.) – Кременчук, – 2018 – С. 62-65.

2. Кушнір В.М. Категоріальний аналіз понять «профільне навчання» та «профільна диференціація» // Диференціація у шкільній освіті: історичний досвід і сучасні технології : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 травня, 2018 р.) – Київ: – 2018 – С. 168 – 173.

3. Залізняк А.М. Функції сучасної сім'ї та педагогічні функції дошкільного навчального закладу / Залізняк А.М. // Сучасні тенденції та фактори розвитку педагогічних та психологічних наук: зб. тез наук. робіт за матеріалами міжнар. наук.практ. конф., 3-4 лютого 2017 р. – К.: ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології, 2017. – С 142-146.

Статті в інших наукових виданнях:

1. Кушнір В.М. Опитування к метод вивчення сім'ї в умовах закладу дошкільної освіти // Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника : збірник науково-методичних праць / [Заг. заг. ред. В.Г.Кузь]. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – С.52-56

2. Попиченко С.С. Активізація пізнавальної діяльності дошкільників при ознайомленні з природою // Вісник науково-дослідної лабораторії «В.О.Сухомлинський і школа ХХІ століття»: 100-річчю від дня народження В.О.Сухомлинського присвячується / за ред. В.Г.Кузя. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип. ХІ. – С. 115 – 122.

3. Залізняк А. М. Методичні поради Василя Сухомлинського щодо використання природи у навчанні дітей рідному мовленню / А. М. Залізняк // Вісник наук. лабораторії «В. О. Сухомлинський і школа ХХІ століття»: 100 річчю від дня народження В. О. Сухомлинського присвячується / за ред. В. Г. Кузя. – Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип. ХІ. – С. 58-65.

4. Семчук С.І. Сучасне дитинство в епоху інформаційної доби: міждисциплінарний підхід / Світлана Семчук // Вісник науково-дослідної лабораторії «В.О. Сухомлинський і школа ХХІ століття»: 100-річчя від дня народження В.О.Сухомлинського присвячується / за ред. В. Г. Кузя – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – Вип. ХІ. – С. 123-131.

5. Скрипник Н.І. Місце проблеми виховання толерантності в педагогічній спадщині В.Сухомлинського // Вісник лабораторії В.О.Сухомлинський і школа ХХІ століття / [За заг. ред. В.Г. Кузь]. – Умань : ВПЦ Візаві, 2018. – С. 67.

6. Скрипник Н.І. Спілкування як джерело та умова психічного розвитку дитини // Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника: збірник науково-методичних праць / [За заг. ред. В.Г. Кузь]. – Умань : ВПЦ Візаві, 2018. – С. 88-92.

7. Бутенко О.Г. Гендерні аспекти виховання майбутньої матері у творчій спадщині В. Сухомлинського / Вісник науково-дослідної лабораторії «В.О. Сухомлинський і школа ХХІ століття»: 100-річчю від дня народження В.О. Сухомлинського присвячується / за ред. В.Г. Кузя. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – С. 26-30.

Керівник роботи _____ Кушнір В.М._____

(підпис) (ініціали, прізвище)